

2de Studiedag VKP-VMPD

Vrijdag 16 september 2011

De Reehorst, Ede

Waarzeggen

De toekomst van
multidisciplinair werken

Waarzeggen. De toekomst van multidisciplinair werken.

In Nederland kent de GGZ een lange traditie om patiënten in een multidisciplinaire setting te behandelen. Meer dan 60% van de gegeven behandelingen is in een groep, deeltijd of klinisch. Begin jaren tachtig zijn er twee verenigingen opgericht die zich specifiek richtten op de klinische danwel dagklinische setting: de VKP (Vereniging voor Klinische Psychotherapie), een vereniging met een stevige visie op het milieu en de VMPD (Vereniging voor Medewerkers Psychiatrische Deeltijdbehandelingen), als verbindend forum voor de verschillende disciplines.

Sinds 2006 heeft de VKP zich opengesteld voor verschillende disciplines en zijn de verenigingen qua doelstellingen naar elkaar toegetrokken.

*Dit resulteert vandaag de dag in een fusie: de **Vereniging voor Multidisciplinaire Psychotherapie**.*

En dat vieren we met dit symposium over de toekomst van multidisciplinair werken.

Zoals de hoofdsprekers zullen duidelijk maken is het veld van de multidisciplinaire psychotherapie volop in beweging. Paul Lamers vanuit zijn visie op de samenwerking met en de belangenbehartiging vanuit de NVP (Nederlands Vereniging voor Psychotherapie); Dawn Bales en Joost Hutsebaut over de nood aan inhoudelijke visie omtrent het implementeren van een bewezen behandelmethodode in een multidisciplinaire setting.

De workshops belichten verschillende thema's die gaan over de toekomst. Of het nu over behandelmethododes gaat of over nieuwe thema's als DSM-V en E-health, ik nodig u uit om eens bij een andere discipline in de keuken te gaan kijken.

Ik wens u namens de gefuseerde verenigingen en de studiedagcommissie een heldere blik in onze toekomst van het multidisciplinair werken toe.

Anne-Marie Claassen, bestuursvoorzitter VKP

Programma

10.30 uur	Ontvangst
11.00 uur	Paul Lamers Waarzeggen of strategisch werken
11.45 uur	Dawn Bales en Joost Hutsebaut Van evidence based in theorie naar evidence based in de praktijk
12.30 uur	lunch
13.30 uur	eerste ronde workshops
14.45 uur	pauze
15.00 uur	tweede ronde workshops
16.15 uur	borrel met muziek

VKP en VMPD
gaan samen!

LEZINGEN

Waarzeggen of strategisch werken: het transvergente perspectief op multidisciplinaire psychotherapie

De schaalvergroting van GGz-instellingen, vakinhoudelijke ontwikkelingen en het sterke accent op het belang van (replicatie-) RCT's naar de effectiviteit van verschillende behandelmethoden leiden tot een vaak strak geleide homogenisering en uniformering van psychotherapeutische behandelmethoden. Teams omarmen in toenemende mate dezelfde 'globaal' van toepassing zijnde uitgangspunten, huisregels en therapieactiviteiten. Afwijkingen van deze 'best practice' worden een lagere prestatie toegedicht en het streven is toe te groeien naar één methodische standaard. Echter de kliniek voor psychotherapie ontwikkelt vanuit haar voorgeschiedenis, cultuur en visie een eigen behandelplan en setting. Deze vormen de dominante kracht bij de instandhouding van de setting. De medewerkers denken vaak dat dit niet onderdoet voor de methodische standaard.

In de lezing zal er een alternatief strategisch scenario gepresenteerd worden: het transvergente perspectief. Het biedt een uitwerking aan het NVP-beleid: de kliniek die leert hoe zij haar sterke lokale karakteristieken en verworvenheden kan bundelen met het doel om methodische en institutionele veranderingen tot stand te brengen. De 'divergente' lokale kenmerken, visie, behandelplan en spelregels van een kliniek voor psychotherapie en de 'convergente' bewezen effectieve behandelmethoden zijn niet intrinsiek strijdig, maar kunnen elkaar aanvullen, op zodanige wijze dat de ontdekking en het creëren van nieuwe multidisciplinaire verbanden tot een competitief voordeel leiden.

Paul Lamers, bestuursvoorzitter Nederlandse Vereniging voor Psychotherapie

Van evidence based in theorie naar evidence based in de praktijk: de ontwikkeling van een kwaliteitssysteem voor Mentalization Based Treatment

Behandelaars in de praktijk beschikken in toenemende mate over behandelmodellen die wetenschappelijk onderbouwd zijn. Zo is Mentalization-based Treatment een bewezen effectieve behandeling voor mensen met een borderline persoonlijkheidsstoornis.

Toch is de toepassing van deze methodiek – zelfs na uitgebreide training – geen garantie voor een succesvol behandelprogramma. Dat blijkt uit diverse negatieve ervaringen met MBT bij verschillende instellingen. Niet alleen behandelaars moeten interventies doen binnen het model, maar multidisciplinaire teams dienen de behandelmethodiek ook op een consistente, coherente en constante manier toe te passen en de organisatie moet de voorwaarden creëren waarbinnen behandelteams hiertoe in staat zouden kunnen zijn.

Op basis van deze analyse van de verschillende factoren die hebben bijgedragen aan deze moeizame implementaties, stellen we een nieuw, uitgebreid concept van behandelintegriteit voor. Het omvat een geheel van interventies die erop gericht zijn om op elk moment de behandelintegriteit te optimaliseren. Hierdoor krijgen behandelaars, teams en organisaties voortdurend feedback over hun functioneren binnen het model. De sprekers zullen het beoogde systeem presenteren en hun visie geven op hoe dit kwaliteitssysteem in de toekomst behandelaars, teams en organisaties kan ondersteunen bij het leveren van een kwalitatief hoogwaardige behandeling.

Dawn Bales, klinisch psycholoog-psychotherapeut, directeur MBT Nederland, verbonden aan PTC De Viersprong

Joost Hutsebaut, Gz-psycholoog/gedragstherapeut, verbonden aan PTC De Viersprong, MBT Nederland en Kenniscentrum PS

VOOR WIE	Alle geïnteresseerden.
ACCREDITATIE	Accreditatie is aangevraagd bij de NVvP en FGzP. Voor het verkrijgen van een certificaat zijn formulieren op de dag zelf aanwezig (BIG-nummer meenemen!).
INSCHRIJVEN	U kunt zich inschrijven via de website van de VKP: www.klinische-psychotherapie.nl
INFORMATIE	Congressecretariaat: Melinda van Leeuwen, VKP T 06-1612 6815 post@klinische-psychotherapie.nl Nadere informatie over VKP of VMPD kunt u vinden op www.klinische-psychotherapie.nl of www.vmpd.nl U kunt ook een brochure aanvragen bij dezelfde verenigingen.
KOSTEN	Het inschrijfgeld bedraagt €150,- voor leden en €170,- voor niet leden van VKP of VMPD. Annulering van deelname is uitsluitend schriftelijk (e-mail of post) mogelijk. Deze dient uiterlijk 2 weken voor aanvang van de bijeenkomst bij het secretariaat van de VKP binnen te zijn. Tot deze datum wordt het inschrijfgeld gerestitueerd.
LOCATIE	Hotel en Congrescentrum De Reehorst, Bennekomseweg 24, 6717 LM Ede. T 0318-750300 Een routebeschrijving vindt u op www.reehorst.nl/route.html



WORKSHOPS

1. Don't tell me: show me!

Werken op het grensvlak (van hier naar daar, van toen naar nu, van binnen naar buiten, van hart én hoofd...)

Psychodrama is een actieve behandelvorm die de interne conflicten zichtbaar maakt middels spel en dramatechnieken. Het is een krachtige methode die vorm geeft aan emoties en dilemma's die in verbale therapie niet zo snel tot de kern komen. Door het dilemma buiten zichzelf neer te zetten ontstaat een intermediaire ruimte, een mogelijkheid om erover te mentaliseren. Tevens ontstaat de mogelijkheid om andere scenario's uit te spelen en te ervaren wat er zou kunnen gebeuren wanneer er voor een nieuwe oplossing wordt gekozen. Psychodrama biedt daarmee de unieke mogelijkheid om tijdens het spel opgedane inzichten onmiddellijk te vertalen in actie, in nieuw gedrag. Het zelfbeeld kan worden bijgesteld, een nieuwe toekomst komt binnen bereik. In de behandeling van persoonlijkheidsstoornissen in het CVP neemt psychodrama een belangrijke plaats in. Het biedt een waardevolle aanvulling op zowel de MBT als de schemagerichte behandeling. In deze interactieve workshop willen we de deelnemers laten ervaren hoe deze methodiek een aanvulling kan zijn op de verbale therapie. Psychodrama gaat over verleden, heden en toekomst. Vooral de mogelijkheid om met het 'virtuele' te werken geeft de cliënt ruimte om op een nieuwe manier naar zichzelf te kijken.

Anke Meerman, afdelingsmanager Centrum voor Psychotherapie te Lunteren, Psychotherapeut, supervisor NVGP, psychodramatherapeut

Karin Wagenaar, psychotherapeut-systeemtherapeut, psychodramatherapeut. Teamleider op het Centrum voor Psychotherapie. Voorzitter van de Stichting EFT Nederland.

2. Varen, vloeien, dobberen.

Over hoe non-verbale forms of vitality de koers van het multidisciplinaire bootje aan kunnen geven in een context van klinische schematherapie.

Menselijke ontwikkeling vindt plaats binnen de driehoek van denken, voelen en handelen. Echter wordt door de cognitieve insteek van veel therapieprogramma's, de experiëntiële voet-tak vaak onderbelicht en overgeslagen. Vaktherapie legt haar focus op deze non-verbale uitingvormen en exploreert ze samen met de patiënt. Deze workshop/lezing richt zich op de indirecte benadering binnen de vaktherapie en haar plek in de multidisciplinaire setting. Hoe zet de vaktherapeut de door Daniel N. Stern beschreven principes Crossmodality en Vitality affects in om vastgeroeste copingstrategieën te omzeilen, hoe werken non-verbale en verbale aspecten van de therapie hierin samen en hoe kan deze kennis meegenomen worden naar het multidisciplinaire behandelplan? Het publiek verwerft kennis over het afstemmen op de kernbehoeften van patiënten met persoonlijkheidsproblematiek door middel van effectief inzetten van vitality affects en hoe deze te vertalen zijn naar multidisciplinaire doelen. Uitbreiding van communicatieve en psychotherapeutische competenties.

Greta Günther, beeldend therapeut

Connie van Mook, dramatherapeut, beiden werkzaam in de Kliniek voor Schematherapie, Psychotherapeutisch Centrum de Viersprong.

WORKSHOPS

3. Hoezo toekomst? Back to the future !

Over de zin en onzin van DSM-5 persoonlijkheidsdiagnostiek bij de indicatiestelling voor (dag) klinische psychotherapie

In deze workshop wordt stil gestaan bij de mogelijkheden en beperkingen van persoonlijkheidsdiagnostiek aan de voordeuren van onze afdelingen voor (dag)klinische psychotherapie.

Wat gaat de DSM-5 ons hierin dicteren? Welke modellen en instrumenten zijn er allemaal voorhanden? Vragenlijsten of interviews? Of beiden? Hoeveel inspanningen zijn hier wel niet mee gemoeid? Wie gaat dat allemaal betalen? Zoete lieve Gerritje? En waar is dat allemaal dan wel goed voor? Wat levert het eigenlijk op? Hoe zit het tegenwoordig met de indicatiestelling voor intensieve behandeling? Wat zijn de indicaties, en zijn er eigenlijk nog wel contra-indicaties?

Met de Multidisciplinaire Richtlijn als uitvalsbasis en met de DSM-5 in het vizier richten wij ons op de toekomst.

In dialoog met elkaar, want daar gaat het immers om, toch !?

Theo Ingenhoven, psychiater/psychotherapeut, Centrum voor Psychotherapie van Pro Persona in Lunteren. Hij was nauw betrokken bij de totstandkoming van de Multidisciplinaire Richtlijn Persoonlijkheidsstoornissen, promoveerde op de betekenis van psychodynamische persoonlijkheidsdiagnostiek en neemt deel aan het Podium DSM-5 van het landelijke Kenniscentrum Persoonlijkheidsstoornissen.

Jeroen Bakker, klinisch psycholoog, werkzaam in het Centrum voor Psychotherapie van Pro Persona in Lunteren en in een vrijgevestigde praktijk. Hij is relatie- en gezinstherapeut (NVRG) en cognitief gedragstherapeut (VGCT).

4. Multidisciplinair werken in coherentie, is de kwaliteitsmodule van de toekomst.

In deze workshop kijken we naar sociale interacties en groepsprocessen vanuit de hartcoherentie modus. Wat kan hartcoherentie u in het werkveld opleveren? Wat is hartcoherentie? Waarom noemt men hartcoherentie "de optimale biologische staat voor presteren"? Is er een relatie tussen emotionele beleving en fysiologie? Wat kan hartcoherentie betekenen voor het verbeteren van de persoonlijke veerkracht en voor accurate empathie in relaties met anderen. Hoe verloopt het (meetbare) harmoniserende proces van emotionele afstemming? Wat betekent coherent luisteren en resonantie in relaties? Ervaar en doe mee! Hartcoherentie wordt life gedemonstreerd op de PC.

Jos Stor-Reuling, kinder- en jeugdpsychiater en systeemtherapeut.

Jan Willem van Lochem, maatschappelijk werker - systeemtherapeut.

Beiden zijn tevens HeartMath provider en groepstrainer.

5. Workshop over pessos therapie

Pessos therapie is een lichaamsgerichte therapievorm. Binnen deze therapie wordt gewerkt met emotionele motoriek, waar informatie in ligt opgesloten vanuit de kindertijd, onopgeloste conflicten en traumatische ervaringen in het verleden.

Pessos therapie wordt groepsgewijs aangeboden in de vorm van een structure. In een structure staat een cliënt centraal (dit is de client die 'werkt'). De andere groepsgenoten kunnen in een rol worden gevraagd. De rolfiguren hoeven niet te improviseren. De persoon die werkt zegt precies wat de rolfiguren moeten zeggen en doen en heeft dus de regie. Het hebben van de regie maakt het veilig, activeert het ego en creëert een internal focus of control.

In de workshop maakt u kennis met deze gevestigde werkwijze én met de laatste ontwikkelingen binnen deze vorm van therapie.

Iman Baardman promoveerde op het verschijnsel Body Dysmorphic Disorder (ingebeelde lelijkheid). Hij is supervisor en opleider in de Pessos Boyden System Psychomotor Therapie.

6. Professionals online - waarvoor, wanneer en hoe?

Interactieve workshop over de rol van online activiteiten in het dagelijks leven van onze patiënten, en over de mogelijkheden van e-health.

U krijgt in vogelvlucht informatie over de opkomst van internet en sociale media, community- en e-health platforms en de ontwikkeling van blended care behandelmodules. Aan de hand van praktijkvoorbeelden verkennen we samen welke nieuwe vaardigheden nodig zijn en hoe we de online interacties willen vormgeven.

Frank Kraaijeveld, klinisch psycholoog, directeur IPPZ - Innovatie Psychologische Psychiatrische Zorg.

7. 'Tuut-tuut-tuut, opzij, ik ben hulpverlener en maak mij druk.'

De hulpverlener was vroeger druk, is nu druk en blijft in de toekomst ook nog druk. Dus, op naar je eigen burnout?! Of, is er nog aan te ontsnappen?

In een ervaringsgerichte workshop kom jij tegen hoe jij druk ervaart, hoe jij er mee om kan gaan en waarin jij jouw werkomgeving kan beïnvloeden. Als kader wordt gebruik gemaakt van de basisbehoeften vanuit de Pessos therapie te weten: voeding, begrenzing, steun, plaats en bescherming.

Eric van der Meijden, psychomotorisch therapeut, Scelta praktijk voor persoonlijkheidsproblematiek binnen GGNet Apeldoorn en in een eigen praktijk in Epe o.a. als Pessos therapeut.

8. Waar staat 'samenhangend behandelen' in het zorgprogramma?

In een deeltijdteam dat werkt met cliënten met een persoonlijkheidsstoornis blijft het noodzakelijk te investeren in alle neuzen dezelfde kant op. Hoe verhoudt zich dit tot het doen van therapie volgens de richtlijnen?

In steeds meer instellingen wordt gewerkt binnen zorgprogrammering met de 'evidenced based' therapieën als verplichte onderdelen. Daarnaast is dan sprake van modules (bv. nonverbale therapie of sociotherapie) die omschreven worden als "experienced based" en daarmee zijn ze facultatief geworden. Vaak met vermindering van aanbod tot gevolg. Voor de (deeltijd) klinische psychotherapie dreigt hiermee een uitholling en verarming van de behandeling en ligt fragmentatie en splijting binnen het team op de loer.

In de psychotherapeutische deeltijdbehandeling wordt de therapeutische relatie gevormd door alle individuele hulpverleningsrelaties samen. De teamvergadering heeft hierbij een containerfunctie waarin alle ervaringen een plek dienen te krijgen. Daarmee wordt de broodnodige verdieping van de behandeling bewerkstelligd.

In deze workshop zullen we een aantal kernelementen aanwijzen die helpen om als team binnen een zorgprogramma nog steeds samenhangend te behandelen. Vervolgens kunnen we er in een paar voorbeeldsituaties mee oefenen.

Julie-Anne Arendsen Hein, klinisch psycholoog-psychotherapeut, teamvoorzitter deeltijdbehandeling persoonlijkheidsstoornissen afd. Noordvliet, GGZ Friesland te Leeuwarden.

9. Fragmenten van vaktherapieën in de Militaire GGZ

In de militaire GGZ is uitzendgerelateerde problematiek een actueel thema en ook in de toekomst zullen Nederlandse militairen een rol blijven spelen bij uitzending in vredesmissies. De workshop geeft een impressie van het inzetten van verschillende vaktherapieën bij traumabehandeling in de MGGZ. Het betreft vooral groepsbehandeling van actief-dienende militairen en jonge veteranen met uitzendgerelateerde problematiek-PTSS.

Er worden korte video-fragmenten vertoond van de vaktherapieën: beeldend, drama en psychomotorische therapie.

Naast het beeldmateriaal is er extra aandacht voor de vaktherapie pmt. In vogelvlucht wordt stilgestaan bij kennisoverdracht, praktijkvoorbeelden en casuïstiek. Ook is er gelegenheid voor de deelnemers om pmt aan den lijve te ervaren.

Ireen Rietdijk, psychomotorisch therapeute.

De congrescommissie voor deze studiedag bestaat uit Anne-Marie Claassen, Jan Willem van Lochem, Pepijn Steures, Eliane Leydens en Hanneke Derks.